

**НАЦРТ ЗАКОНА
О УТВРЂИВАЊУ ЧИЊЕНИЦА О СТАТУСУ
НОВОРОЂЕНЕ ДЕЦЕ ЗА КОЈУ СЕ СУМЊА ДА СУ НЕСТАЛА ИЗ
ПОРОДИЛИШТА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ**

I. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Предмет Закона

Члан 1.

Овим законом уређује се поступак у коме се утврђују чињенице о статусу новорођене деце за коју се сумња да су нестала из породилишта или здравствених установа (у даљем тексту: породилишта) у Републици Србији и поступак у коме се досуђује правична новчана накнада нематеријалне штете.

Циљ Закона

Члан 2.

Циљ овог закона је утврђивање чињеница погодних да се утврди истина о статусу новорођене деце за коју се сумња да су нестала из породилишта у Републици Србији, на основу доказа који се изведу и података који се у прикупе у судском поступку од државних и других органа, родитеља и других лица.

Циљ овог закона је и извршење обавезе Републике Србије из пресуде Европског суда за људска права у предмету Јовановић против Србије (број представке 21794/09).

II. ОРГАНИ НАДЛЕЖНИ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

Првостепени суд

Члан 3.

Поступак у коме се утврђују чињенице о статусу новорођене деце за коју се сумња да су нестала из породилишта у Републици Србији (у даљем тексту: поступак) у првом степену води:

- 1) Виши суд у Београду, за подручје Апелационог суда у Београду;
- 2) Виши суд у Крагујевцу, за подручје Апелационог суда у Крагујевцу;
- 3) Виши суд у Нишу, за подручје Апелационог суда у Нишу;
- 4) Виши суд у Новом Саду, за подручје Апелационог суда у Новом Саду.

Месна надлежност вишег суда одређује се према месту у којем се налази или се налазило породилиште или према пребивалишту или боравишту предлагача.

Састав првостепеног суда

Члан 4.

У првом степену поступак води и одлуке доноси судија појединац.

Министарство надлежно за унутрашње послове

Члан 5.

Истражне радње у поступку, на захтев суда, спроводе посебно обучени полицијски службеници за несталу новорођену децу из породицишта у Републици Србији.

Полицијски службеници поступају према закону којим се уређују овлашћења полицијских службеника.

III. НАЧЕЛА ПОСТУПКА

Начело диспозиције

Члан 6.

Поступак се покреће предлогом предлагача.

Истражно начело

Члан 7.

Суд је дужан да утврђује и чињенице које нису изнете у поступку и да одреди извођење доказа који нису предложени.

Суд може да захтева писмене доказе и податке од државних и других органа и физичких и правних лица који су дужни да их проследе суду у року од 30 дана од дана пријема захтева суда.

Суд кажњава новчаном казном од 30.000 до 450.000 динара физичко лице или одговорно лице у правном лицу, односно новчаном казном од 90.000 до 3.000.000 динара правно лице, ако писмени доказ или податак не буде прослеђен суду у року.

Начело хитности

Члан 8.

Суд је дужан да води поступак без одлагања.

При одређивању рокова и заказивању рочишта суд води рачуна о томе да је поступак хитан.

Начело поверљивости

Члан 9.

По правилу, јавност је искључена у поступку.

На захтев предлагача, суд може одлучити да поступак у целини или делимично буде отворен за јавност.

Суд, предлагач и сви који учествују у поступку дужни су да чувају тајност података за које су сазнали у току поступка који није био отворен за јавност.

У поступку се примењују прописи који уређују заштиту података о личности и тајност података, ако овим законом није друкчије одређено.

Начело саслушања предлагача и свих који учествују у поступку

Члан 10.

Суд је дужан да предлагачу и свима који учествују у поступку пружи могућност да се изјасне о тврдњама и другим процесним радњама и предлозима предлагача и свих који учествују у поступку.

IV. ПОСТУПАК

1. Опште одредбе

Предлагач и остали који учествују у поступку

Члан 11.

Учесник у поступку је предлагач.

Државни и други органи, организације и установе (министарства, здравствене установе, центри за социјални рад и др.) учествују у поступку, али немају својство учесника у поступку у смислу закона којим се уређује ванпарнични поступак.

Ослобађање од плаћања судске таксе и бесплатна правна помоћ

Члан 12.

Предлагач је ослобођен од плаћања судске таксе.

Суд може предлагачу, на његов захтев, поставити пуномоћника из реда адвоката, на терет средстава суда.

Правила поступка

Члан 13.

Суд одлучује о предлогу у једностраначком поступку, по правилима закона којим се уређује ванпарнични поступак, ако овим законом није друкчије одређено.

2. Покретање поступка

Предлагач

Члан 14.

Поступак се покреће тако што предлагач подноси суду предлог за утврђивање чињеница о статусу новорођеног детета за које се сумња да је нестало из породиштва у Републици Србији (у даљем тексту: предлог).

Предлог може да поднесе родитељ новорођеног детета, ако се до дана ступања на снагу овог закона обраћао државним органима или породиштуру у вези са статусом новорођеног детета за које се сумња да је нестало из породиштва у Републици Србији.

Ако ниједан родитељ није жив или није пословно способан, поступак могу да покрену брат, сестра, деда или баба несталог новорођеног детета, без обзира на то да ли су се обраћали државним органима или породицишту у вези са статусом новорођеног детета.

Садржина предлога

Члан 15.

Предлог садржи: име и презиме, пребивалиште или боравиште предлагача, породичну везу са несталим новорођеним дететом, чињенице које садрже време рођења детета, назив и адресу породицишта у коме је дете рођено, начин на који је саопштена смрт детета (потврда о смрти, пријава рођења и сл.) и друге наводе значајне за поступак.

Предлог садржи захтев да се утврди статус несталог новорођеног детета, а може да садржи и захтев за правичну новчану накнаду нематеријалне штете због повреде права на породични живот.

Предлагач је дужан да уз предлог приложи или у предлогу предложи доказе којима поткрепљује чињенице које је изнео у предлогу.

Рок за подношење предлога

Члан 16.

Предлог се може поднети суду у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

3. Ток поступка

Доказна средства

Члан 17.

Суд може да одреди да се изведу сва доказна средства која су предвиђена законом којим се уређује парнични поступак.

Само јавне исправе којима се доказује смрт нису довољан доказ да је нестало дете умрло.

Сведоци и вештаци

Члан 18.

Сведок и вештак не могу да ускрате сведочење, односно вештачење, нити одговор на поједина питања.

Ако сведок који је уредно позван не дође, а изостанак не оправда или се без одобрења или оправданог разлога удаљи са места где треба да буде саслушан, суд одмах наређује да се он принудно доведе и да сноси трошкове довођења и кажњава га новчаном казном од 30.000 до 450.000 динара. Ако сведок дође и, пошто је упозорен на последице, ускрати сведочење или одговор на поједино питање, суд га одмах кажњава новчаном казном од 30.000 до 450.000 динара, а ако и после тога ускрати сведочење или одговор на поједино питање суд га поново новчано кажњава.

Суд кажњава новчаном казном од 30.000 до 450.000 динара вештака-физичко лице или одговорно лице у правном лицу које обавља вештачење, односно од 90.000 до 3.000.000 динара правно лице које обавља вештачење ако вештак не дође иако је уредно позван, а изостанак не оправда или ако у остављеном року не поднесе налаз и мишљење или одбије да врши вештачење.

Рочишта

Члан 19.

Суд заказује рочиште на захтев предлагача.

Ако захтев предлагача изостане, суд заказује рочиште када је то потребно ради утврђивања битних чињеница или извођења доказа или када сматра да је одржавање рочишта потребно из других оправданих разлога.

Подношење кривичне пријаве

Члан 20.

Ако у току поступка суд дође до сазнања о постојању основа сумње да је извршено кривично дело за које се гони по службеној дужности, дужан је да одмах поднесе кривичну пријаву надлежном јавном тужиоцу.

4. Одлучивање суда

Решење

Члан 21.

О основаности предлога суд одлучује решењем.

Решењем о усвајању предлога одређује се статус несталиг новорођеног детета тако што се утврђују чињенице о његовој смрти и месту где се оно налази или, ако оне не могу да се утврде, чињенице које објашњавају шта се са несталим новорођеним дететом догодило и место где се оно налази.

Ако не могу да се утврде чињенице које објашњавају шта се са несталим новорођеним дететом догодило, суд решењем констатује да не може да се утврди статус несталиг новорођеног детета.

Суд је дужан да одреди који орган, организација или установа је одговорна за нестанак новорођеног детета.

Правична новчана накнада

Члан 22.

Решењем којим усваја предлог суд досуђује предлагачу правичну новчану накнаду нематеријалне штете због повреде права на породични живот.

Правична новчана накнада досуђује се и ако је суд донео решење којим констатује да не може да се утврди статус несталиг новорођеног детета.

Правична новчана накнада може да се досуди само ако је захтевана у предлогу.

Висина правичне накнаде

Члан 23.

Висину правичне новчане накнаде нематеријалне штете суд одређује по слободној оцени, ценећи све околности случаја, а пре свега интензитет претрпљених душевних болова и страха и друга мерила одређена законом којим се уређују облигациони односи.

Правична новчана накнада не може да се досуди у износу већем од 10.000 евра у динарској противвредности по званичном средњем курсу Народне банке Србије на дан доношења решења суда.

Правична новчана накнада исплаћује се из буџета Републике Србије.

Досуђивање правичне новчане накнаде не утиче на право предлагача на накнаду материјалне штете.

5. Поступак по жалби

Жалба

Члан 24.

Против решења вишег суда предлагач може поднети жалбу надлежном апелационом суду, преко вишег суда, у року од 15 дана од дана достављања решења.

Жалбом може да се побија и само висина досуђене правичне новчане накнаде.

Апелациони суд одлучује о жалби у већу од троје судија.

Одлука по жалби

Члан 25.

Апелациони суд решењем одлучује о жалби.

Против решења донетог о жалби ревизија није дозвољена.

V. ЗАВРШНА ОДРЕДБА

Ступање закона на снагу

Члан 26.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.